

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології**

**МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ПСИХОЛОГІЯ ЕМОЦІЙ. ПСИХОАНАЛІЗ»

Освітній рівень другий рівень вищої освіти - магістр
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 222 «Медицина»

Автори: Лазуренко О.О., канд.психолог.наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри
загальної і медичної психології
Протокол № 2 від «12» вересня 2024 року

Завідувач
кафедри загальної і медичної психології,
професор

Матяш М.М.

Тема № 1. Проблема емоцій у психології.

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: ознайомлення із психологічною сутністю емоційної сфери особистості та засвоєння основних її властивостей, зокрема, функціонування і характеристика емоційних станів, специфіка взаємодії емоцій і процесів розвитку особистості, аналіз впливу індивідуальних властивостей на емоційну сферу особистості, усвідомлення ролі емоційних явищ в становленні взаємовідносин між людьми та вплив емоцій на здоров'я людини

План лекції:

1. Сутність поняття емоцій. Поняття про емоції та почуття
2. Загальні підходи щодо вивчення проблеми емоцій.
3. Історія вивчення проблеми емоцій у психології. Основні напрямки та теорії дослідження емоцій.
4. Сучасний стан проблеми емоцій у вітчизняній психологічній науці.
5. Основні характеристики (властивості) емоцій. Функції емоцій.
6. Проблема класифікації емоцій. Питання про позитивні та негативні емоції.

Ключові поняття: *психологія емоцій, емоційні феномени, емоції, почуття, емоційне реагування, емоційна сфера, емоційні стани, емоційність, емоційна компетентність*

Рекомендована література:

1. Лазуренко О.О. психологія емоцій: підручник / О.О. Лазуренко – К.: Книга плюс. – 2018. – 264 с.
2. Лазуренко О.О. Емоційна компетентність лікаря: теоретичні підходи дослідження, проблема формування. Монографія/ О.О. Лазуренко – К.: інтерсервіс, 2018. – 220 с.
3. Максименко С.Д., Євтух М.Б., Цехмістер Я.В., Лазуренко О.О. Психологія та педагогіка. – Київ, 2012.

Тема № 2. Методологія, фундаментальні основи психоаналізу та психодинамічно-орієнтованої парадигми.

Мета: ознайомити студентів медичних університетів з психодинамічно-орієнтованою парадигмою розуміння природи людської психіки в нормі, на невротичному, пограничному та психотичному рівнях; розкрити спектр діагностично-лікувальних підходів з урахуванням особливостей структури психічної організації окремого пацієнта; розкрити індивідуально-типологічні особливості реагування особистості на захворювання та визначення шляхів оптимізації лікувального процесу.

План лекції:

1. Школи, методологія та основні поняття психоаналізу. Основні поняття психоаналізу: витіснення; факсація та регресія; лібідо; сублімація; Едипів комплекс; ідентифікація; проекція та інтродекція; нарцисизм; супротив; перенос та контр перенос; негативна терапевтична реакція.
2. Несвідоме; топіка і динаміка психічних процесів; пізнання несвідомого; сновидіння, архаїка сновидінь.
3. Механізми психологічних захистів та компенсаторні механізми (З.Фройд, Г.Фройд, А.Адлер).
4. Психоаналітичне розуміння структури психіки. Психоаналітичні теорії розвитку людини. Теорія травми
5. Теорія та практика клінічного психоаналізу. Психодинамічна парадигма хвороби.
6. Рівні структурної організації особистості. Моделі психоаналітичного інтерв'ю. Психодіагностика в клінічному психоаналізі.

Ключові поняття: психоаналіз, витіснення; факсація та регресія; лібідо; сублімація; Едипів комплекс; ідентифікація; проекція та інтродекція; нарцисизм; супротив; перенос та контр перенос; негативна терапевтична реакція, компенсаторні механізми.

Рекомендована література:

1. Багрій Я. Психоаналіз: навч. посіб. / Я. Т. Багрій. — К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2016. — 138 с. — Бібліогр. : с. 135–137.
2. Лазуренко О.О. Емоційна компетентність лікаря: теоретичні підходи дослідження, проблема формування. – К., 2018.
3. Mayer, J.D., Salovey, P., Caruso, D.& Sitarenios, G; Emotional intelligence as standard intelligence//Emotion, 200 1. – V 1. – 232-242 р.Яценко Т. С. Внутрішня динаміка психіки та її врахування в глибинній корекції [Електронний ресурс] / Т. С. Яценко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12 : Психологічні науки. - 2012. - Вип. 37. С. 6-10. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_012_2012_37_4
4. Яценко Т. Особливості внутрішньої динаміки психіки та її врахування у діагностико-корекційному процесі / Т. Яценко // Психологія особистості. -

2011. - No 1. - С. 78-85. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Po_2011_1_12
5. Яценко Т. С. Взаємозв'язки свідомого і несвідомого в контексті проблеми психологічних захистів / Т. С. Яценко // Психолінгвістика. - 2012. - Вип. 10. - С. 150-159. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/psling_2012_10_21
  6. Лазуренко О.О. Емоційна компетентність лікаря: теоретичні підходи дослідження, проблема формування. – К., 2018.
  7. Mayer, J.D., Salovey, P., Caruso, D.& Sitarenios, G; Emotional intelligence as standard intelligence//Emotion, 2001. – V 1. – 232-242 p.Лазуренко О.О. Емоційна компетентність лікаря: теоретичні підходи дослідження, проблема формування. – К., 2018.
  8. Mayer, J.D., Salovey, P., Caruso, D.& Sitarenios, G; Emotional intelligence as standard intelligence//Emotion, 2001. – V 1. – 232-242 p.